

Tijger

Een machtige streepjeskat

Aan de manier waarop tijgers sluipen en op hun prooi afspringen, is goed te zien dat ze uit de familie van katachtigen komen. De tijger is binnen die familie zelfs de grootste en zwaarste soort. Vanwege zijn indrukwekkende, sterke lichaam, scherpe tanden en levensgevaarlijke klauwen, noemen we hem vaak de koning van de jungle.

Waar leven ze?

Toch wonen ze niet alleen in de jungle. Tijgers leven in heel verschillende omgevingen, van moerasachtige streken tot dichte bossen. Maar waar ze ook wonen, ze hebben altijd veel ruimte nodig om op andere dieren te kunnen jagen. Wanneer er weinig prooidieren in de omgeving leven, heeft een tijger wel duizend vierkante kilometer leefgebied nodig. Dat is bijna net zo groot als de provincie Utrecht. Leven er veel prooidieren, dan nog heeft hij ruimte nodig ten grootte van een flinke stad.

Vleeseters

Tijgers eten andere dieren. Ze pakken het liefst herten of wilde zwijnen, maar ook kleinere dieren zoals vogels, vissen en kikkers zijn goed. Het tijgerlichaam is gebouwd op de sluipjacht. Overdag jaagt hij niet, maar tegen de avond en in de nacht sluipt hij zachtjes rond,

bijvoorbeeld op plekken waar andere dieren komen drinken. Vanachter een struik of een boom wacht hij rustig zijn kans af en springt dan plotseling te voorschijn. Tijdens die sprong gebruikt de tijger zijn staart om in evenwicht te blijven.

Omdat tijgers in de schemer en in het donker jagen ziet een prooi ze moeilijk aankomen. Bovendien heeft de tijger een vacht met een goede schutkleur die niet opvalt tussen takken en hooiachtig lang gras. Tijgers hebben uiteraard wel goede ogen, waarmee ze ook in het donker veel kunnen zien. Hun snorharen helpen hen in het donker ook goed.

Als een tijger zijn prooi eenmaal goed beet heeft met z'n enorme klauwen en tussen zijn scherpe hoektanden, dan is er eigenlijk geen ontkomen meer aan. Toch lukt het tijgers meestal niet om een prooi te vangen tijdens de jacht. Ze moeten vaak een aanval afbreken, omdat hun prooidieren gewoon sneller zijn en makkelijker van richting veranderen.

Tijgers jagen niet in het open veld. Daar zijn de meeste dieren hen te snel af. Ze vallen ook niet snel mensen aan. Toch zijn ze in staat mensen te doden en doen dat ook als vrouwtjes hun jongen proberen te beschermen of als ze gestoord worden in hun slaap. Mensen opeten doen ze zelden. Alleen als ze erg hongerig zijn of een slecht gebit hebben, waarmee ze geen prooi meer kunnen vangen.

Pluizig nest

Ongeveer één maand per jaar, in winter of voorjaar, paren tijgers met elkaar. In hun leefgebied klinken dan langgerekte kreten waarmee ze elkaar lokken. Wanneer een mannetje en een vrouwtje elkaar gevonden hebben, paren ze soms wel honderd keer achter elkaar. Een vrouwtje dat bevrucht is, krijgt ruim honderd dagen later een nest met twee tot vier jongen.

Een tijgerjong is ongeveer zo groot en zwaar als een literpak melk en ziet eruit als een pluizig bolletje. De eerste acht weken drinken de jongen moedermelk. Daarna krijgen ze vlees van de dieren die moeder voor hen vangt. Het is lastig voor moeder om te jagen en tegelijkertijd op de kleintjes te letten. Vooral als die kleintjes nog erg jong zijn. Wanneer de jongen bijna een jaar oud zijn, gaan ze zelf op jacht. Vader bemoeit zich niet met het grootbrengen van het nest.

Eenzame jagers

Tijgers leven op zichzelf. Mannetjes verdedigen hun leefgebied tegen andere mannetjes, waarbij ze soms flink met elkaar vechten. Vrouwtjes kunnen wel in het gebied van een mannetje leven. Zowel mannetjes als vrouwtjes laten aan hun soortgenoten weten waar de grenzen van hun gebied lopen, door urine rond te sproeien. Ook krabben tijgers met hun klauwen in de stammen van bomen. De krassen die ze daarbij achterlaten en de geur van hun poten die daaraan hangt, zijn voor andere tijgers tekenen om daar weg te blijven.

Bedreigingen

In verschillende Aziatische landen gebruiken mensen onderdelen van tijgers in medicijnen. Snorharen tegen kiespijn, tijgerogen tegen malaria. Ingewanden, botten en geslachtsdelen, alles van het dier lijkt ergens voor gebruikt te kunnen worden. Bovendien vinden mensen de pelsen van tijgers bijzonder mooi. Ze willen ze verwerken in hun kleding of in kleden aan de wanden. Ze zijn bereid hier veel geld voor te betalen, dus stropers gaan door met het doden van tijgers ook al staan er strenge straffen op.

Een extra probleem is, dat de mensen die de straffen aan stropers op moeten leggen, vaak juist degenen zijn die de tijgervellen en botten willen hebben. Zo ontlopen stropers vaak hun straf door 'vriendjespolitiek'.

Een ander probleem voor tijgers is ruimtegebrek. Ze hebben uitgestrekte gebieden nodig om te kunnen jagen. Maar in de streken waar ze leven, zijn uitgestrekte gebieden steeds moeilijker te vinden. Waar eerst bossen waren, staan nu huizen en boerderijen. Veel tijgers verhongeren, omdat ze in een te klein leefgebied niet voldoende prooidieren meer vinden.

Bovendien levert gebrek aan ruimte strijd op tussen tijger en mens. Tijgers die dicht bij mensen leven, grijpen soms vee van een boer of, in een enkel geval, de boer zelf. Mensen verdedigen zichzelf en hun vee door de tijgers te doden. Tijgers laten hun buitgemaakte prooi vaak ergens liggen om er later verder van te eten. Mensen maken gebruik van deze gewoonte om de prooidieren te vergifigen.

Afname in getallen

Tijgers zijn lastig te tellen, maar we kunnen hun aantallen wel redelijk nauwkeurig schatten. Honderd jaar geleden leefden er ongeveer 100.000 tijger in grote delen van Azië. Ze kwamen voor tot in het oosten van Turkije en Rusland aan toe. Nu leven er alleen nog tijgers op een paar plekken in India en Zuidoost-Azië. Ook in China leven hier en daar nog kleine aantallen tijgers in het wild. Het gaat in totaal nog maar om zo'n 3.200 tijgers. (geschat in jan. 2010)

Wereld Natuur Fonds helpt met veiligheid en ruimte

Het Wereld Natuur Fonds (WNF) reserveert speciale gebieden voor de tijgers, waar ze kunnen leven zonder mensen schade te bezorgen. Zo probeert het WNF de tijger te beschermen tegen stropers en boze boeren. Van 14 februari 2010 tot 2 maart 2011 is volgens de Chinese kalender het jaar van de tijger. Laten we hopen dat dit jaar helpt om acties tot behoud van de tijger goed te laten lopen.

Watervrees?

Onze huiskatten zijn in veel gevallen net kleine kopietjes van de machtige tijgers. Alleen de watervrees van onze huiskatten, hebben de tijgers beslist niet. Er zijn tijgers die echt heerlijk in bad gaan!

